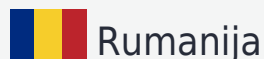

[Paġna Ewlenija](#) > ... > [Proċeduri Tal-qorti](#) > [Kawżi Ċivili](#) > [Limiti Ta' Żmien Fuq Il-proċeduri](#) > [Romania](#)

Limiti ta' żmien fuq il-proċeduri

Il-kontenut ipprovdut minn

European Judicial Network
(in civil and commercial matters)

1 X'inhuma t-tipi ta' skadenzi rilevanti għall-proċeduri ċivili?

Mill-perspettiva proċedurali, it-terminu proċedurali huwa, bħala regola ġenerali, iddefinit bħala l-perijodu li fih ċerti atti proċedurali jridu jitwettqu jew, għall-kuntrarju, huma pprojbiti. Id-dispożizzjonijiet rilevanti huma stabbiliti fl-Artikoli 180 sa 186 tal-Liġi Nru 134/2010 dwar il-Kodiċi ta' Proċedura Ċivili, ippubblikata mill-ġdid, kif sussegwentement emendata u kkompletata (li daħħlet fis-seħħ fil-15 ta' Frar 2013).

Fir-rigward tad-diversi tipi ta' termini applikabbli skont il-proċedura ċivili, dawn kollha huma kklassifikati skont il-mod li bih ġew iddefiniti, bħala termini legali, ġudizzjarji jew konvenzjonali (irrispettivament min-natura tagħhom). It-termini legali huma dawk espressament previsti mil-liġi u huma stabbiliti fil-prinċipju, sabiex ma jkunux jistgħu jitqassru jew jiġu estiżi mill-imħallef jew mill-partijiet (pereżempju, it-terminu ta' ħamest ijiem għan-notifika taċ-ċitazzjoni). Bħala eċċezzjoni, il-liġi tippermetti l-estensjoni jew it-tqassir ta' ċerti limiti ta' żmien legali. Il-limiti ta' żmien ġudizzjarji huma dawk li jiġu stabbiliti mill-qorti matul ir-riżoluzzjoni tal-kawżi, għad-dehra tal-partijiet, għas-smiġħ tax-xhieda, għall-amministrazzjoni tal-evidenza l-oħra, jiġifieri dokumenti, rapporti tal-esperti, eċċ. Il-limiti ta' żmien konvenzjonali huma dawk li jistgħu jiġu ffixxati mill-partijiet matul is-smiġħ tat-tilwim u ma jeħtiġux approvazzjoni mill-qorti.

Skont it-tip tagħhom, it-termini proċedurali huma imperattivi (manifesti) u projbittivi (differibbli), tal-ewwel huma dawk li fihom irid jitwettaq ċertu att proċedurali (pereżempju, il-limiti ta' żmien li fihom għandu jiġi pprezentat appell - appell, it-tieni appell, eċċ.) u tal-aħħar huma dawk li fihom il-liġi tipprojbixxi kwalunkwe att proċedurali.

Kriterju ieħor għall-klassifikazzjoni tat-termini huwa relatat mas-sanzjoni applikabbli f'każ ta' nuqqas ta' osservanza tagħhom, peress li t-termini huma assoluti u relattivi. It-termini assoluti, jekk ma jiġux osservati, fl-aħħar mill-aħħar jaffettwaw il-validità tal-atti proċedurali, filwaqt li n-nuqqas ta' osservanza tat-termini relattivi, anki jekk mhux neċessarjament jirriżulta fl-invalidazzjoni tal-atti proċedurali, jista' jiskatta l-applikazzjoni ta' sanzjonijiet dixxiplinari jew finanzjarji għall-partijiet haġja (it-terminu għad-deċiżjoni, it-terminu għat-thejji, eċċ.).

Fl-aħħar nett, b'rabta mad-durata tagħhom, il-limiti ta' żmien jistgħu jiġu espressi f'sigħat, jiem, ġimgħat, xhur u snin u din il-klassifikazzjoni hija prevista wkoll fl-Artikolu 181 tal-Kodiċi ta' Proċedura Ċivili. Barra minn hekk, hemm każijiet partikolari meta l-liġi ma tipprevedix speċifikament ċertu tip ta' limitu ta' żmien (siegħa, jum, eċċ.), iżda għal mument partikolari għat-tlestija tal-att proċedurali (pereżempju, il-każ ta' oġġezzjoni għall-eżekuzzjoni, li jista' jiġi pprezentat sal-aħħar att ta' infurzar) jew tistabbilixxi dispożizzjonijiet li jindikaw li l-att għandu jitwettaq "mingħajr dewmien" jew "malajr kemm jista' jkun" jew "bħala kwistjoni ta' urġenza".

2 Il-lista tal-jiem varji li mhumex meqjusa jiem tax-xogħol skont ir-Regolament (KEE, Euratom) nru 1182/71 tat-3 ta' Ġunju 1971

Skont il-liġi Rumena, il-jiem mhux tax-xogħol huma s-Sibtijiet u l-Ħdud kollha, li magħhom jiżdiedu l-festi pubbliċi li ġejjin: l-1 u t-2 ta' Jannar (is-Sena l-Ġdida); is-6 ta' Jannar (l-Epifanija); is-7 ta' Jannar (San Ġwanni l-Battista);

I-24 ta' Jannar (Jum l-Unifikazzjoni tal-Prinċipalitajiet Rumeni); I-Għid – jumejn skont id-dati tal-kalendarju (inkluża I-Gimgha I-Kbira); I-1 ta' Mejju (Jum ix-Xogħol); I-1 ta' Ġunju (Jum it-Tfal); il-Pentekoste – jum wieħed skont id-dati tal-kalendarju; il-15 ta' Awwissu (Maria Assunta); it-30 ta' Novembru (Jum San Andrew); I-1 ta' Diċembru (Jum Nazzjonali); il-25 u s-26 ta' Diċembru (il-Milied).

3 Liema huma r-regoli ġenerali li japplikaw għall-iskadenzi fir-rigward ta' proċeduri ċivili differenti?

Ir-regoli applikabbli dwar il-limiti ta' żmien huma daww stabbiliti fl-Artikoli 180 sa 186 tal-Kodiċi tal-Proċedura Ċivili.

4 Meta jkun meħtieġ li att jew formalità jitwettqu fi żmien stabbilit minn qabel, dan meta jibda jiddekorri?

Kull limitu ta' żmien għandu punt tat-tluq u punt ta' tlestija, bid-durata bejniethom.

Fir-rigward tat-terminu tal-bidu, l-Artikolu 184(1) tal-Kodiċi ta' Proċedura Ċivili jipprovdi li t-termini jibdew jiddekorru mid-data tan-notifika tal-atti proċedurali, sakemm ma jkunx previst mod ieħor mil-liġi.

Madankollu, hemm ukoll każijiet fejn in-notifika tal-att proċedurali stabbilita bħala punt tat-tluq għat-termini tista' tiġi sostitwita b'atti proċedurali ekwivalenti (kawżi ta' ekwipollenza). Għalhekk, in-notifika tal-att proċedurali li jibda jiddekorri t-terminu hija sostitwita, f'xi każijiet, minn proċedimenti oħra li huma l-punt tat-tluq għat-terminu (pereżempju, it-talba biex l-atti proċedurali jiġu nnotifikati lill-parti opposta, il-preżentata ta' appell jew in-notifika tal-mandat ta' eżekuzzjoni).

B'deroga mir-regola ġenerali, hemm ukoll każijiet fejn it-termini jibdew jiddekorru minn mument oħra għajr in-notifika, jiġifieri mid-deċiżjoni (li tiddeċiedi dwar l-iskadenza tat-terminu ta' preskrizzjoni, tissupplimenta s-sentenza); mir-rikonossiment tal-evidenza (għall-preżentazzjoni tal-ammonti mitluba jew il-lista tax-xhieda fi żmien ħamest ijiem), mill-pubblikazzjoni ta' ċerti dokumenti (għar-reklamar għall-bejgħ ta' bini fi żmien ħamest ijiem).

Fir-rigward tal-punt tat-tlestija, dan huwa definit bħala l-mument meta jinkiseb l-effett tal-limitu ta' żmien, li huwa t-tmiem tal-possibbiltà li jitwettaq il-proċediment li għalih ġie stabbilit limitu ta' żmien (għal termini imperattivi) jew, għall-kuntrarju, jiddetermina / jimmarka l-mument meta jirriżulta d-dritt li jitwettqu ċerti atti proċedurali (għal termini projbittivi).

5 Il-bidu tad-dekorrenza jista' jiġi affettwat jew modifikat mill-metodu ta' trażmissjoni jew ta' notifika tad-dokumenti (servizz personali minn marixxall jew servizz postali)?

Bejn il-punt tat-tluq u l-punt ta' tlestija, it-termini jibdew japplikaw mingħajr interruzzjoni, fil-prinċipju, mingħajr ebda possibbiltà ta' interruzzjoni jew sospensjoni. Madankollu, it-tfixkil minhabba ċirkustanza li tmur lil hinn mit-testament tal-parti – li huwa msemmi fl-Artikolu 186 tal-Kodiċi tal-Proċedura Ċivili – huwa raġuni biex jiġu interrotti t-termini proċedurali. Ċirkostanzi speċjali oħra għall-interruzzjoni huma miżjuda ma' dan il-każ: (pereżempju, l-interruzzjoni tal-limitu ta' żmien tal-appell - l-Artikolu 469 tal-Kodiċi tal-Proċedura Ċivili). Fl-istess ħin, il-liġi tipprevedi li l-limitu ta' żmien proċedurali jista' jiġi sospiż ukoll (kif inhu l-każ għall-perjodu ta' preskrizzjoni – l-Artikolu 418 tal-Kodiċi ta' Proċedura Ċivili). Jekk it-terminu jiġi interrott skont l-Artikolu 186 tal-Kodiċi tal-Proċedura Ċivili, wara li jkun waqaf it-tfixkil, jibda jiddekorri terminu invarjabbli ta' 15-il jum, irrISPettivament mit-tul tat-terminu interrott. Fil-każ ta' sospensjoni, il-limitu ta' żmien ikompli jiddekorri mill-punt fejn dik is-sospensjoni tkun waqfet, u ż-żmien li jkun għadda qabel is-sospensjoni tal-limitu ta' żmien jiżdied miegħu wkoll.

F'konformità mal-Artikolu 183 tal-Kodiċi tal-Proċedura Ċivili, id-dokument proċedurali ppreżentat fil-limitu ta' żmien legali permezz ta' ittra rreġistrata ppreżentata lill-uffiċċju postali jew lil servizz ta' kurrier express jew lil servizz speċjalizzat ta' komunikazzjoni jew mibgħut bil-faks jew bil-posta elettronika jitqies li jkun fil-limitu ta' żmien. Id-dokument ippreżentat mill-parti interessata fil-limitu ta' żmien legali fl-unità militari jew fl-uffiċċju tal-amministrazzjoni tal-post fejn dik il-parti tkun detenuta jitqies ukoll li jkun fil-limitu ta' żmien. L-irċevuta mill-

uffiċċju postali u r-registrazzjoni jew iċ-ċertifikazzjoni mis-servizz ta' kurrier express, is-servizz ta' komunikazzjoni speċjalizzat, l-unità militari jew l-uffiċċju ta' amministrazzjoni fejn il-parti interessata tinżamm, fejn xieraq, fuq id-dokument ippreżentat, kif ukoll ir-referenza tad-data u l-ħin tal-wasla tan-numru tal-faks jew tal-posta elettronika, kif attestat mill-kompjuter jew il-faks riċeventi tal-qorti, huma prova tad-data meta dik il-parti interessata ppreżentat l-att.

6 Jekk iż-żmien jibda jiddekorri meta jitwettag xi avveniment, il-jum li fih jitwettag l-avveniment ikun jgħodd għall-kalkolu taż-żmien?

F'konformità mal-Artikolu 181 tal-Kodiċi tal-Proċedura Ċivili, il-limiti ta' żmien espressi f'jiem jiġu kkalkulati skont is-sistema esklużiva, jiġifieri skont jiem liberi, la l-jum meta tibda tiddekorri - *dies a quo* - u lanqas il-jum meta tintemm - *dies ad quem* ma jiġu kkunsidrati, u r-regoli applikabbli huma dawk speċifikati b'rabta mal-punt tat-tluq, kif ippreżentat fl-Artikolu 4.

Il-limiti ta' żmien espressi f'jiem dejjem jiġu kkalkulati f'jiem ċari; madankollu l-att jista' jiġi ppreżentat biss fis-sigħat tax-xogħol tas-servizzi tal-qorti. Madankollu, dan in-nuqqas jista' jiġi rrimedjat billi jintbagħat l-att proċedurali bil-posta, bl-uffiċjal postali jindika d-data u l-mezzi ta' notifika effettiva lir-riċevitur. Jekk jogħġbok ara wkoll it-tweġiba għall-Mistoqsija 4.

7 Meta skadenza tkun espressa f'jiem, l-għadd ta' jiem indikat ikun jinkludi l-jiem tal-kalendarju jew il-jiem tax-xogħol?

Pereżempju, jekk persuna trid tagħxi jew tiġi nnotifikata att nhar it-Tnejn, l-4 ta' April 2005, u tintalab tagħti tweġiba fi żmien 14-il jum min-notifika, dan ifisser li l-persuna kkonċernata trid tweġeb qabel:

- It-Tlieta, id-19 ta' April (jiem kalendarji) jew
- Il-Gimgha, it-22 ta' April (granet ta' xogħol)?

It-tweġiba korretta hija li l-għadd speċifikat ta' jiem jinkludi jiem kalendarji. Il-persuna kkonċernata trid tiegħu azzjoni effettiva sad-19 ta' April inkluża.

8 Meta skadenza bħal din tkun espressa f'gimghat, xhur jew snin?

F'konformità mal-Artikolu 182 tal-Kodiċi tal-Proċedura Ċivili, il-limiti ta' żmien espressi fi snin, xhur jew gimghat jintemmu fil-jum tas-sena, tax-xahar jew tal-gimgha li jikkorrispondu għall-jum tal-bidu.

Il-limitu ta' żmien li, mid-29, it-30 jew il-31 tax-xahar, jintemm f'xahar mingħajr ebda jum bħal dan għandu jitqies bħala mitmum fl-aħħar jum tax-xahar.

Il-limitu ta' żmien li jintemm f'festa pubblika jew meta s-servizz jiġi sospiż se jiġi estiż sa tmien l-ewwel jum tax-xogħol ta' wara.

9 Jekk skadenza bħal din tkun espressa f'gimghat, xhur jew snin, meta tiskadi?

Il-limitu ta' żmien espress f'gimghat, xhur jew snin jiskadi fil-jum korrispondenti fl-aħħar gimgha jew xahar jew fl-aħħar sena. Jekk l-aħħar xahar ma jkollux jum korrispondenti għal dak meta t-terminu jkun beda jiddekorri, it-terminu jintemm fl-aħħar jum ta' dak ix-xahar. Meta l-aħħar jum ta' limitu ta' żmien ikun jum mhux tax-xogħol, il-limitu ta' żmien jiġi estiż għall-ewwel jum tax-xogħol ta' wara.

10 Jekk meta tiskadi d-data tal-iskadenza jkun nhar ta' Sibb, tadd jew festa pubblika jew jum mhux tax-xogħol, din tiġi estiża sal-ewwel jum tax-xogħol li jkun imiss?

Iva, meta l-aħħar jum ta' limitu ta' żmien ikun jum mhux tax-xogħol, il-limitu ta' żmien jiġi estiż għall-ewwel jum

tax-xogħol ta' wara.

11 Hemm ċirkostanzi li fihom jiġu estiżi l-iskadenzi? X'inhuma l-kundizzjonijiet biex wieħed jibbenefika minn dawn l-estensjonijiet?

L-Artikolu 184 tal-Kodiċi tal-Proċedura Ċivili jispeċifika li t-terminu proċedurali jiġi interrott u terminu ġdid jibda jiddekorri mid-data tan-notifika l-ġdida fil-każijiet li ġejjin:

- meta xi waħda mill-partijiet tkun mietet, f'dan il-każ, f'dan il-każ, dokument ġdid jiġi nnotifikat lill-aħħar domicilju tal-parti deċeduta, lill-verriet, mingħajr ma jintwera l-isem u l-pożizzjoni ta' kull verriet;
- meta r-rappreżentant ta' waħda mill-partijiet ikun miet; f'dan il-każ, jiġi nnotifikat dokument ġdid lill-parti kkonċernata.

It-terminu proċedurali ma jibdiex jiddekorri u, jekk jibda jiddekorri qabel, jiġi interrott fir-rigward tal-parti li ma jkollhiex il-kapaċità li taġixxi jew li jkollha kapaċità limitata li taġixxi sakemm persuna tkun inħatret biex tirrappreżenta jew tassisti lil dik il-parti, fejn xieraq.

12 X'inhuma l-iskadenzi għall-appelli?

Iva, hemm limiti ta' żmien speċjali għal diversi oqsma tal-liġi. Il-limiti ta' żmien ġenerali għall-appell u t-tieni appell huma ta' 30 jum fil-Kodiċi tal-Proċedura Ċivili. F'ċerti materji (proċeduri speċjali), pereżempju, fil-każ ta' ingunzjoni interlokutorja, it-terminu għall-appell huwa ta' hamest ijiem, li huwa iqsar mit-terminu għall-preżentata ta' appell skont il-liġi ordinarja.

13 Il-qراطي jistgħu jimmodifikaw l-iskadenzi, b'mod partikolari l-iskadenzi għad-dehra jew jiffissaw data speċjali għad-dehra?

It-tweġiba hija iva, f'ċerti każijiet eċċezzjonali, il-liġi tippermetti lill-imħallef iqassru (pereżempju, skont l-Artikolu 159 tal-Kodiċi tal-Proċedura Ċivili - b'rabta mat-terminu għan-notifika taċ-ċitazzjoni hamest ijiem qabel id-data tas-seduta).

14 Meta att maħsub għal parti li tkun residenti f'post fejn hija tibbenefika minn estensjoni tal-iskadenza jiġi nnotifikat f'post fejn min jirrisjedi fih ma jibbenefikax minn estensjoni bħal din, il-persuna tiflew il-benefiċċju ta' din l-iskadenza?

Skont l-Artikolu 1088 tal-Kodiċi tal-Proċedura Ċivili, fi proċedimenti ċivili internazzjonali, il-qorti tapplika d-dritt proċedurali Rumien soġġett għal dispożizzjonijiet espliċiti kuntrarji. Jekk jogħġbok ara wkoll it-tweġiba għall-Mistoqsijiet 5, 11 u 16.

15 X'inhuma l-konsegwenzi jekk ma jiġux rispettati l-iskadenzi?

Kif intqal hawn fuq, in-nuqqas ta' osservanza ta' limitu ta' żmien assolut fl-aħħar mill-aħħar jaffettwa l-validità tal-proċedimenti, filwaqt li n-nuqqas ta' osservanza tat-termini relattivi, anki jekk mhux neċessarjament jirriżulta fl-invalidazzjoni tal-atti proċedurali, jista' jiskatta l-applikazzjoni ta' sanzjonijiet dixxiplinari jew finanzjarji għall-partijiet haġja (termini għal deċiżjoni, termini ta' thejġija, eċċ.).

In-nuqqas ta' osservanza tat-termini proċedurali x'aktarx li jwassal għall-applikazzjoni ta' diversi sanzjonijiet, kif ġej:

- in-nullità tal-att proċedurali;
- ir-revoka tal-limitu ta' żmien stabbilit għat-twettiq tal-att proċedurali;
- l-iskadenza tal-validità tat-talba riferuta lill-qorti;
- limitazzjoni fuq id-dritt li wieħed ifittex infurzar;
- sanzjonijiet finanzjarji;

- sanzjonijiet dixxiplinarji;
- l-obbligu li jitwettaq mill-ġdid jew li jiġi emendat att magħmul mingħajr ebda formalità legali;
- obbligu li jingħata kumpens lill-parti danneġġjata għal ksur tal-formalitajiet proċedurali.

L-Artikolu 185 tal-Kodiċi tal-Proċedura Ċivili jipprevedi li, meta dritt proċedurali jrid jiġi eżerċitat f'ċertu limitu ta' żmien, in-nuqqas ta' konformità ma' dan l-obbligu jiskatta r-revoka ta' dak id-dritt, sakemm ma jkunx previst mod ieħor mil-liġi. L-att proċedurali mwettaq wara li jkun skada l-limitu ta' żmien huwa null. Fejn il-liġi tipprevedi l-waqfien ta' att proċedurali f'limitu ta' żmien, l-att li jkun sar qabel ma jkun intemm il-limitu ta' żmien jista' jiġi annullat fuq talba tal-parti interessata.

16 Jekk id-data ta' l-iskadenza tkun għaddiet, x'inhuma r-rimedji disponibbli għal dawk li ma jkunux irrispettawha, jiġifieri l-partijiet inadempjenti?

L-Artikolu 186 tal-Kodiċi tal-Proċedura Ċivili jiddikjara li l-parti li tkun tilfet terminu proċedurali tingħata terminu ġdid biss jekk tipprova li d-dewmien huwa debitament iġġustifikat. Il-parti kkonċernata għandha twettaq l-att proċedurali fi żmien mhux aktar minn 15 jum mid-data meta l-waqfien ikun waqaf u, fl-istess ħin, titlob li tingħata limitu ta' żmien ġdid. Jekk ifittxu rimedji, il-limitu ta' żmien huwa l-istess bħal dak previst meta jiġi ppreżentat appell. It-talba għal limitu ta' żmien ġdid se tiġi ttrattata mill-qorti kompetenti li tittratta t-talba rigward id-dritt mhux eżerċitat fil-limitu ta' żmien. Meta l-parti jkollha tort, ma jkun hemm l-ebda rimedju proċedurali disponibbli.

■ L-aħħar aġġornament: 23/07/2024

Il-verzjoni bil-lingwa nazzjonali ta' din il-paġna tinżamm mill-punt ta' kuntatt tan-NĠE rispettiv. It-traduzzjonijiet saru mis-servizz tal-Kummissjoni Ewropea. Jista' jkun hemm xi tibdil imdaħħal fl-original mill-awtorità nazzjonali kompetenti li jkun għadu ma jidherx fit-traduzzjonijiet. La l-NĠE u lanqas il-Kummissjoni Ewropea ma jaċċettaw ebda responsabbiltà fir-rigward ta' kwalunkwe informazzjoni jew dejta li tinsab jew li hemm referenza għaliha f'dan id-dokument. Jekk jogħġbok irreferi għall-avviż legali sabiex tiċċekkja r-regoli dwar id-drittijiet tal-awtur għall-Istati Membri responsabbli minn din il-paġna.